

Vypravovali, jak ho poznali

Praktická příloha revue Cesty katecheze

Název přílohy „Vypravovali, jak ho poznali“ je symbolický. Naznačuje kontinuitu tohoto ročníku revue s předchozími, v nichž byla struktura rubrik navržena na základě biblického příběhu o dvou učednících na cestě z Jeruzaléma do Emauz (Lk 24,13–35). Ježíš se k nim připojil a svým výkladem událostí, ze kterých byli učedníci zmateni, jim „otevřel oči“. Jakmile ho poznali a porozuměli alespoň zčásti tomu, co jim sděloval, neprodleně se vydali na cestu zpět a vypravovali ostatním učedníkům, jak ho poznali (srov. Lk 24,35).

Cílem hlavních článků revue *Cesty katecheze* je nabídnout texty, které nám, kdo se věnujeme jakékoliv formě katechetické činnosti nebo náboženského vzdělávání, podají jiný pohled, než na jaký jsme obvykle zvyklí. Je to pohled lidí, kteří se hlouběji zabývají skutečnostmi, se kterými pracujeme. Účelem revue však není jen pomoci „otevřít oči“, ale také usnadnit poznané aplikovat do praxe, sdílet s adresáty našich programů, co jsme sami poznali. První dva ročníky revue ukázaly, že je třeba věnovat tomuto záměru více péče a úsilí, a tak je „praktická příloha“ jejich projevem.

Obsah přílohy k tématu KŘEST:

1. část je věnována možným **úhlům pohledu na křest**, jak se jimi můžeme zabývat v katechezi.

Nabízíme několik tematických celků označených velkými písmeny A, B... Jejich výčet není vyčerpávající. Spíše vychází z praxe, jak často se které téma vyskytuje v příručkách a jak je pro současné křesťany nebo zájemce o křest aktuální. Každý tematický celek je stručně charakterizován, a pokud vychází z některého článku v hlavní části revue, je to uvedeno v charakteristice. Pod ní jsou zpracovány některé náměty a doporučení, které obsahují také odkazy na metodiky nebo pomůcky. Tučně označujeme materiály, které jsou rozsáhlejší, a proto jsou dostupné na internetových stránkách této revue. Odkazujeme i na jiné příručky, publikace a metodiky, jejichž obsah můžeme doporučit. Existuje samozřejmě řada dalších materiálů. Některé z nich neuvádíme záměrně, protože jejich koncepci považujeme po teologické nebo pastorační stránce za překonanou nebo problematickou, byť to nemusí být na první pohled zřejmé.

2. část uvádí **příležitosti, při kterých se může uplatnit téma křtu** v katechezi a v náboženském vzdělávání.

Seznam takových příležitostí, který vypracovali účastníci jednoho pracovního setkání katechetů, jsme doplnili odkazy na tematické celky z první části, které považujeme za vhodný obsah katecheze k příslušné příležitosti. Zvlášť je rozšířena část ke katechezi dospělých zájemců o křest a rodičů žádajících o křest dítěte.

V **závěru praktické přílohy** je uveden seznam všech pomůcek, které jsme umístili na naše internetové stránky www.cestykatecheze.cz, a to v rubrice „Ke stažení“. Zde budou všechny ve složkách, jejichž označení začíná 1101. Abychom u každého odkazu na tyto stránky nemuseli uvádět plnou adresu, používáme v dalším textu pouze zkratku **www**, která na ně odkazuje.

Část 1: ÚHLY POHLEDU NA TÉMA KŘEST

Na křest můžeme nahlížet z mnoha úhlů pohledu. Níže jsou uvedeny možné tematické celky ke katechezím (označené velkými písmeny A, B ...) a odkazy na materiály, které mohou být východiskem pro přípravu konkrétních programů.

A Obřad křtu – jeho průběh, znamení a symboly

Klasické téma, kterému je tradičně věnována pozornost a je nejčastěji metodicky zpracováváno. Považujeme za důležité připomenout, že katechezi o křtu nemůžeme redukovat jen na toto téma, protože bychom katechizované připravili o možnost poznat v události jejich křtu souvislosti s vlastním životem a bohatství, které nám v něm bylo darováno.

Účel katechezí:	Připravit křtěné i ostatní účastníky slavení křtu na to, co se v obřadu viditelně děje a jaké neviditelné skutečnosti toto symbolické konání představuje, aby byli schopni „činné účasti“ na slavení. Je třeba zdůraznit vztah mezi znaméním a tajemstvím Božího jednání.
Účastníci:	<ul style="list-style-type: none">děti od 7 let, mladí a dospělí lidé, kteří nejsou pokřtěni a připravují se ke slavení všech iniciačních svátostí (křest, biřmování, eucharistie);rodiče a kmotří dětí do 7 let, které mají být pokřtěny;pokřtěné děti, které se připravují k prvnímu svatému přijímání; pokřtěné děti, mladí a dospělí lidé, kteří se připravují k přijetí biřmování (iniciační katecheze);účastníci náboženského vzdělávání, kteří se seznamují s podobou a významem liturgického slavení svátostí v církvi
Výchozí texty:	Liturgické knihy, ve kterých jsou obřady popsány: <ul style="list-style-type: none"><i>Uvedení do křesťanského života</i> (1982) pro přijetí iniciačních svátostí dětmi od 7 let a dospělých: uvádění do křesťanského života má několik etap, které jsou popsány co do obsahu i účelu na s. 17–22; vlastní obřady jsou souhrnně popsány na s. 22–24; nově pokřtěný je do jejich hloubky uváděn v mystagogickém období, které následuje po přijetí svátostí;<i>Křestní obřady</i> (1999) pro křest malých dětí: obřad a smysl jeho částí je souhrnně popsán na s. 20.

POZNÁMKY A PODNĚTY K OBSAHU KATECHEZÍ:

Pro katechumeny, kteří se připravují na slavení iniciačních svátostí, a pro rodiče a kmotry před křtem malých dětí by bylo samo toto téma velmi nedostatečné. Zpravidla je završením dlouhodobější přípravy, jejímuž obsahu se podrobněji věnujeme ve 2. části této přílohy.

Součástí iniciační katecheze dětí, které se připravují k prvnímu svatému přijímání, a mladých a dospělých lidí, kteří se připravují k biřmování, je uvedení souvislostí těchto svátostí s jejich křtem. K této tematice doporučujeme následující pomůcky:

- Ukážkou katecheze, která je koncipována pro rodiče a děti a může být pojata i jako bohoslužba slova, je kap. 5 v příručce *Dnes budu tvým hostem*, zpracované ostravsko-opavským Katechetickým a pedagogickým centrem, vyšlo v Kartuziánském nakladatelství, 2007. Metodika se zaměřuje na průběh obřadů křtu a význam jeho symbolických úkonů.
- Důkladný teologický rozbor křestních obřadů včetně jejich symboliky podává srozumitelnou a čtivou formou Maria Campatelli ve 2. a 3. kapitole knihy *Křest – Každý den u pramenů nového života* (vydalo Refugium Velehrad-Roma s.r.o., 2010).
- V CK č. 2/2010 jsme nabídli metodiku „**Vyvedení z Egypta jako předobraz našeho křtu**“, jejíž první část obsahuje téma „Souvislost biřmování se křtem a jeho význam“. Metodika je k dispozici na [www](http://www.w) ve složce 1002-20.
- Náročnějším kandidátům biřmování může pomoci otevřít různé souvislosti pohled do praxe starověké církve. Na [www](http://www.w) nabízíme tabulku „**Obřady křesťanské iniciace do 3. století**“ ve složce 1101. Katecheze s biřmovanci může být založena na porovnání těchto obřadů se současnými a umožní hlubší porozumění jejich symbolice.

Pro výuku náboženství jsou určeny následující pomůcky:

- Pro pokřtěné děti, které dorostou do věku, kdy se zajímají o to, kým jsou, je tematika křtu zpracována na základě přiblížení obřadu křtu dítěte a jeho symbolů v časopise DUHA č. 10, ročník 2008/09 z 25. 1. 2009.

- V metodice OO KPC pro 6. třídu ZŠ *Společně objevujeme víru* je obřadu křtu věnováno téma „Křtím tě ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“. Jde zde o křestní symboly, průběh křestního obřadu a účinky křtu podle KKC.

Pro dobu postní k přípravě dětí (i celé farnosti) na obnovu křestních slibů o Velikonocích:

- Nabízíme překlad italského programu „**Pět sloves pro prožívání křtu**“, která symbolizují závažné postoje a aktivitu člověka, který se účastní procesu přípravy na obnovu křestních slibů. Program vychází z evangelií postních nedělí cyklu A, propojuje je s křestními symboly a s jednáním, ke kterému nás Ježíš inspiruje. Program má mystagogický charakter: uvádí hlouběji do slaveného tajemství. Program je možné stáhnout z [www ze složky 1101](http://www.ze slozky 1101).

Doplňkové pomůcky:

- Některé křestní symboly jsou součástí seriálu o symbolech, který vycházel na zadní obálce všech čísel revue Cesty katecheze ročníku 2010 (jedná se o vodu v č. 1, některé symboly z katakomb v č. 2 a symboly křesťanské iniciace v č. 3). K těmto seriálům jsou ke stažení powerpointové prezentace na [www ve složkách 1001-27, 1002-27 a 1003-27](http://www.ze slozky 1001-27, 1002-27 a 1003-27).
- Stručně podané základní informace o účincích křtu a výklad svátostných znamení převzatý z *Katechismu katolické církve* a z liturgických textů, doplněný o modlitby, obsahuje sešitek *Znovuzrození z vody a z Ducha*, který vydaly Paulínky, 2009.
- Pomocná tabulka „**Křestní symboly a symbolické jednání**“, ve které je jednotlivým křestním symbolům přiřazen jejich symbolický význam, je k dispozici ke stažení na [www ve složce 1101](http://www.ze slozky 1101).

B Křest a potvrzení Božího synovství

Podkladem k tomuto tématu je článek M. Sedloně „**Být Božím synem, být Boží dcerou**“.

Účel katechezí:	Vědomí Božího synovství je základem pro navázání osobního vztahu k Bohu a jeho rozvíjení. Účelem katechezí na toto téma je proto disponovat člověka k tomu, aby si své vyvolení uvědomil a přijal ho, chtěl o něj opřít svůj život a přijal povolání ke svatosti. Jde o růst jeho víry, a to jejího osobního i společenského rozměru.
Účastníci:	<ul style="list-style-type: none"> • celá farnost v rámci přípravy na obnovu křestních slibů o Velikonoční vigílii; • mladí a dospělí lidé při přípravě na biřmování
Výchozí texty:	<p>Některé biblické texty o Božím synovství:</p> <ul style="list-style-type: none"> • J 3, 1–21 (Ježíšův rozhovor s Nikodémem); • Ga 3,26–29 a Ga 4,1–7, případně pokračování tohoto textu); • modlitba „Otče náš“ Mt 6,9–13; Lk 11,2–4. <p>Povolání ke svatosti: konstituce Lumen Gentium, kap. 5.</p>

POZNÁMKY A PODNĚTY K OBSAHU KATECHEZÍ:

Pro společenství dospělých nebo starších dětí jako příprava na obnovu křestních slibů nebo posílení života ze křtu:

- **K textu J 3,1–21:** Souvislost textu se křtem vysvětluje B. Horák v článku „**Křest v Janově evangeliu**“. Autor Malého stuttgartského komentáře k Janovu evangelium Felix Porsch uvádí, že rozhovor Ježíše s Nikodémem představuje velkolepý zhuštěný souhrn křesťanské víry, jak ji dosvědčovala a žila janovská obec, pro kterou bylo toto evangelium původně napsáno. Proto lze tento rozhovor označit za „katechezi o víře ve formě dialogu, ve které se uvádějí nejzazší důvody pro víru, její skutečný dosah a důsledky. Vede čtenáře k rozhodnutí, ve kterém jde skutečně o život a smrt.“ Při četbě a rozboru textu s přítomnými směřujeme k poznání, že křest je svátost víry. Víra, která je pro křest vyžadována, je počátek, který je třeba rozvíjet.
- **K textu Ga 3,26–4,7:** Svatý Pavel rozvíjí myšlenku Božího synovství založeného na víře v Ježíše Krista. Uvádí, že smyslem Ježíšova vtělení je, abychom byli přijati za Boží syny a dcery a obdrželi Ducha synovství. Text vyvolává v posluchačích (čtenářích) zpravidla odezvu – sdělujeme si verše a výrazy, které nás oslovily; moderátor je dle potřeby komentuje na základě některého komentáře (např. z cyklu Malých stuttgartských komentářů); reflektujeme Pavlova doporučení, která nás zaujala, jak je žijeme v naší rodině, společenství, farnosti, společnosti kolem nás – sdělujeme si radost i potíže, se kterými se při tom setkáváme; učiníme roz-

hodnutí každý pro svůj život a prosíme o světlo Ducha Svatého a jeho pomoc pro naplnění našich předsevzetí. Moderátor může přítomným nabídnout myšlenky z článku M. Sedloně, které rozvíjejí text sv. Pavla.

- **K modlitbě Otče náš:** Existuje řada výkladů i meditací k této modlitbě. Stručný výklad této modlitby jsme nabídli také na www ve složce 0904-21. Výklad může posloužit jako východisko k hlubšímu porozumění, proč Ježíš učil své učedníky a své následovníky právě této modlitbě a jak je v ní vyjádřen postoj Božího synovství. Tématem katecheze může být též „Církev jako cesta k objevení a prožívání synovství“ – viz závěr článku M. Sedloně.
- **Stvoření k Božímu obrazu, který v nás byl křtem očištěn, aby zazářil v plné kráse:** nyní hledáme Boží obraz v nás, abychom byli „ikonou“, která vyzařuje Boží světlo (téma pro mladé a dospělé křesťany, které lze propojit s poznáním záměru malířů ikon ve východním křesťanství).

K iniciační katechezi dětí a biřmovanců:

- Pro děti ve věku 6–8 let jsou osnova a podněty k uvedení do života ze křtu nabídnuty v katechismu *Já jsem s vámi* (vydala ČBK, 1998 v nakladatelství Paulínky), a to v tematickém celku č. 7 nazvaném „Jsme Boží děti“ (s. 108–123). Katecheze zohledňuje východiska ze zkušenosti dětí, biblická (poslání apoštolů křtít), liturgická (připomínají se některé prvky ze slavení křtu) a výchovu pro život.
- Úvahy k chápání křtu jako vnitřního pramene života, ze kterého mohou čerpat ve všech situacích, nabízí Anselm Grün v knížce *Křest*, a to v části „Křest jako pramen života“. Zabývá se smyslem obnovy křestních slibů o Velikonoční vigílii, významem vědomí Božího synovství a své identity, prožíváním společenství s Ježíšem Kristem; gestem žehnání se křížem se svćenou vodou; oblékáním se v Krista; královskou důstojností dětí Božích a obnovou rozhodnutí se pro život. Tato zamyšlení mohou doplnit modlitbu s Božím slovem.

Pro výuku náboženství jsou určeny následující pomůcky:

- V metodice OO KPC *Poznáváme Boží lásku* pro 2. třídu ZŠ je uvědomění si skutečnosti Božího synovství, které nám dává svátost křtu, obsaženo v lekci 17 s názvem „Ježíšův křest“. Boží synovství je odvozeno z výroku Boha Otce při Ježíšově křtu.
- V metodice OO KPC pro 6. třídu ZŠ *Společně objevujeme víru* je téma „Dříve než jsem tě stvořil, vybral jsem si tě“ věnováno vnímání křtu jako potvrzení Božího přijetí.

C Křest jako počátek osobních dějin spásy

Jakým způsobem nás Bůh provází a co činí ve prospěch svého lidu, vyjadřuje anamnetická část modlitby pro žehnání vody. Porozumění těmto biblickým událostem nám pomůže objevit dary, které jsme dostali ve křtu. Text modlitby představuje článek P. Chalupy „**Biblické základy modlitby pro žehnání křestní vody**“. Postupně představuje modlitbu jako dialog mezi člověkem a Bohem, kterého se každý přítomný účastní činným způsobem s natolik výrazným užitkem, nakolik je do této modlitby uveden. Základem k tomuto uvedení může být tento článek.

Účel a místo katechezí:	Člověk byl stvořen pro život ve společenství. Účelem katechezí na toto téma je uvést přítomné do skutečnosti, že křest je v jejich životě okamžikem, kdy byli začleněni do církve – do „nového Božího lidu“ (srov. LG 9), o němž se Bůh stará a uskutečňuje na něm svůj plán spásy s cílem přivést každého do Božího království.
Účastníci:	<ul style="list-style-type: none"> • děti, mladí i dospělí, kteří již byli uvedeni do víry; • rodiče dítěte před jeho křtem; • děti, které byly pokřtěny jako maličké a jež chceme na začátku školní docházky pozvat k systematické katechezi nebo k výuce náboženství ke společnému programu s rodiči
Výchozí texty:	Modlitba při žehnání křestní vody a související biblické texty podle tabulky na konci článku. Modlitba je též uvedena v liturgických knihách křestních obřadů.

POZNÁMKY A PODNĚTY K OBSAHU KATECHEZÍ:

Dlouhodobá výchova ke schopnosti vnímat Boží působení v našem životě:

- *Bůh mého života*, příručka o tom, jak rozlišovat Boží působení v osobním životě, od Amedea Cenciniho. Autor označuje za autentický způsob prožívání víry neustálé hledání Boží přítomnosti a rozlišování Božího

působení v našem životě, a proto je vnímavost k Boží přítomnosti jednou z klíčových dovedností křesťana. Příručka nabízí podněty k cestě na doprovázení mladých lidí k této dovednosti. Vydaly Paulínky, 2009.

Podněty pro různé příležitosti, kdy hovoříme o křtu jako počátku našeho života s Bohem:

- Porozumění modlitbě pro žehnání vody předpokládá seznámení s dějinami spásy jako s celkem a také s jednotlivými událostmi, které modlitba zmiňuje. Proto není možné toto téma zvládnout během jednoho setkání, ale bude se jednat spíše o sérii katechezí, ve kterých se budeme zabývat jednotlivými událostmi tak, abychom jim porozuměli jako událostem spásy. Text článku poslouží moderátorovi jako výklad textu s ohledem na spásu.
- Aby účastníci porozuměli dějinám spásy jako celku, můžeme porovnat text modlitby se zprávou o stvoření: v ní se opakuje „refrén“, který nás ujišťuje, že vše, co Bůh stvořil, bylo „dobré“. S hříchem člověka, který odmítl podřízenost a poslušnost Bohu, se na zemi rozmnožilo zlo, z něhož potřebujeme být Bohem vysvobozeni. Můžeme tedy v předobrazech našeho křtu objevovat „refrén“ o spáse člověka.
- **Návrh postupu v katechezi pro děti:** Jsou různé možnosti. Pokud děti jednotlivé události znají, můžete se věnovat modlitbě jako celku: znázorníte si jednotlivé biblické události symbolicky pomocí barevných šátků, přírodnin a jiných vhodných pomůcek nebo pomocí předem připravených či dětmi nakreslených obrázků – přitom si vždy připomeňte, co konkrétně Bůh v té které události učinil pro záchranu lidí. Pokud děti události neznají, pak je třeba věnovat každé nebo některým z nich samostatné setkání.
- **Symbol dveří pro křest jako brány do ráje** – viz zadní obálka časopisu, kde jsou námět i podklady k němu popsány.

Program pro rodiče s dětmi, které byly pokřtěny a přibližně v šesti nebo sedmi letech je chceme pozvat k výuce náboženství:

- **„Živá voda – pro děti“** – scénář pro setkání dětí a rodičů, který zohledňuje skutečnost, že děti byly pokřtěny a od té doby pravděpodobně nebyly uvedeny do života z víry. Tyto děti a jejich rodiče je vhodné pozvat např. dopisem na základě záznamů v křestní matrice k systematické výuce náboženství. Výuka může začít společným setkáním s rodiči a dětmi, které naváže na jejich křest. Scénář lze využít i pro samostatnou skupinu dětí. Z biblických událostí, připomínaných v modlitbě, se zde pracuje s potopou světa. Na [www](#) ve složce 1101-06.

Pro výuku náboženství jsou určeny následující pomůcky:

- V metodice OO KPC *S tebou na cestě* pro 2. třídu ZŠ je souvislost svátosti se starozákonním příběhem přechodu přes Rudé moře obsažena v lekci 6 s názvem „Přechod přes moře“. Tato souvislost je pojata jako „cesta do zaslíbené země“, na jejímž začátku prošli Izraelité vodou a byli vysvobozeni z otroctví ke svobodě.

Doplňkové pomůcky a texty:

- **Cesty katecheze č. 3/2010:** Toto číslo bylo věnováno dějinám spásy z různých úhlů pohledu a obsahuje i řadu praktických pomůcek na [www](#) ve složkách začínajících číslem 1003.
- Videosoubor **„Modlitba pro žehnání křestní vody – video“** – ke stažení ve složce 1101-06. Obsahuje recitovanou modlitbu pro žehnání křestní vody, ilustrovanou obrazy a hudbou.

D Křest jako ponoření do Nejsvětější Trojice a znovuzrození

Každý pokřtěný se zrodil z Otcovy lásky, byl ponořen a očištěn ve smrti a zmrtvýchvstání Krista a je nositelem Ducha synovství. Stal se tedy novým stvořením. Všechna tato témata se objevují v rozhovorech a polemikách Ježíšových v Janově evangeliu. Výběr úryvků včetně jejich výkladu v souvislosti se křtem podrobně popisuje B. Horák v článku **„Křest v Janově evangeliu“**.

Účel katechezí:	Účelem katechezí s vybranými úryvky Janova evangelia je ukázat bohatství darované ve křtu, jak je vnímal autor tohoto evangelia. Témata doporučujeme např. pro duchovní obnovu. Jsou vhodná pro mystagogickou katechezi.
Účastníci:	Tento přístup je vhodný pro věřící, kteří mají zájem o hlubší uvedení do života z víry.

<p>Výchozí texty a jejich témata:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • J 1,19–34; 3,22–30; 4,1–2 / Janův křest a Ježíšův křest; očištění; voda a Duch Svátý • J 3,1–21 / Ježíš a Nikodém; narození „shůry“, Duch Svátý a nové stvoření a jeho přijetí vírou • J 4,10–14 / Ježíš a samařská žena; živá voda – zjevování Ježíšovy osoby jako věčné Boží moudrosti; také znamení Ducha, kterého Ježíš zprostředkovává; křest jako pití živé vody • J 7,37–39 / Ježíš na slavnosti stánků; živá voda jako symbol Ducha Svatého i Ježíšova sebezjevení; souvislost s vodou ze skály při putování Exodu • J 9,1–41 / uzdravení slepého od narození; vyznání víry slepého; léčivá síla vody • J 13,1–20 / umývání nohou; stát se součástí sebeobětující lásky, která ukončí Ježíšův pozemský život; přijetí závazku lásky • J 19,34–35 / krev a voda z Ježíšova boku; potvrzení Ježíšovy smrti je počátkem života pro všechny, kteří v něj uvěří – Ježíšův křest získává účinnost v jeho smrti na kříži; skrze toto jeho oslavení je předáván Duch Svátý, který působí odpuštění hříchů
---------------------------------------	---

POZNÁMKY A PODNĚTY K OBSAHU KATECHEZÍ:

Pro práci s biblickými texty Janova evangelia:

Navrhujeme postupovat zjednodušenou metodou lectio divina u každého textu zvlášť, a to v těchto krocích:

- Četba textu např. některým ze způsobů, který je doporučen v příručce A. Hechtové *Kreativní přístupy k Bibli*, s. 10–28. Příručku vydalo České katolické biblické dílo.
- Které slovo nebo věta v nás vyvolaly odezvu?
- Položíme účastníkům otázku (dvě, tři), které jim pomohou zamyslet se nad záměrem autora biblického textu – jaké poselství o Bohu chtěl tímto textem vyjádřit? Moderátor by měl mít dopředu pročten některý biblický komentář, aby mohl výpovědi účastníků doplnit nebo usměrnit. Jako komentář vzhledem k významu křtu může sloužit i zmíněný článek B. Horáka.
- Položíme další otázku, která se již vztahuje k aktualizaci poselství textu vzhledem k darům, které vyplývají z našeho křtu.
- Ukázka scénáře katecheze k textu „**Ježíš na slavnosti stánků**“ na www ve složce 1101-09. Cílem programu je seznámit se s kontextem svátku Sukot a s jeho duchovním obsahem, na který navazují Ježíšovy výroky o pramenech živé vody, jež měly v době svého vzniku sloužit k posílení víry v Ježíše a uvědomění si své křesťanské identity. Zabýváme se jejich významem pro naši víru i kritikou autora Janova evangelia vůči víře židovských náboženských představitelů.
- Příklad scénáře pro dospívající a mladé lidi, který lze využít např. na krátké duchovní obnově, k evangeliu J 4 – setkání se Samařankou u Jákobovy studny: „**Živá voda – pro mladé**“. Na www ve složce 1101-09. Program je koncipován na půl dne (cca 3 hod i s přestávkou); obsahuje společenskou hru pro uvedení do tématu, seznámení se s prostředím Starého zákona (význam studny), se symbolikou vody a pramene ve Starém zákoně ve vztahu ke spáse a Božím zaslíbením. Jádrem programu je práce s textem, ve kterém účastníci sledují, jakým způsobem Ježíš hovoří o víře se Samaritánkou a jaké to má důsledky pro proměnu jejího života i celé obce. V závěru nahlížíme na svůj křest jako na dar „živé vody“, ze které můžeme čerpat pro naplnění svého života přijetím Božího daru.

Pro výuku náboženství jsou určeny následující pomůcky:

- V metodice OO KPC pro 5. třídu ZŠ *Společně vytváříme Boží království* se události uzdravení slepého věnuje lekce 17 „Já jsem světlo světa“.
- V metodice OO KPC pro 7. třídu ZŠ *Rosteme ve víře* je téma 25 „Kdo se však napil vody, kterou mu dávám já, nebude žíznit navěky“. První část je věnována vodě jako takové, ve druhé části se pracuje s výroky o prameni vody v Bibli. Ježíš je zde představen jako pramen živé vody. V další části je navržen postup při práci s textem J 3,1–8 a J 4,7–14. Poslední část je věnována obřadu křtu a jeho proměnám v dějinách církve.

E Křest jako ponoření do Kristovy smrti, které má za následek vzkříšení k novému životu

Ježíšova smrt a zmrtevýchvstání jsou základem evangelia, a jsou tedy jádrem naší víry. Účast na životě Zmrtvýchvstalého a včlenění do velikonočního společenství církve, k němuž dochází ve křtu, jsou zárukou i našeho vzkříšení a věčného života. Toto tajemství pak slavíme a čerpáme z něj při slavení eucharistie, která je svátostí završující křesťanskou iniciaci.

Účel a místo katechezí:	Tímto pohledem se na křest dívá zejména sv. Pavel ve svých listech. Katecheze na toto téma souvisejí též s účinkem křtu – osvobození od dědičného hříchu a zprostředkování nového života. Klíčovým pojmem je „spása“, proto toto téma souvisí s neustálým bojem člověka se zlem a s obnovováním Božího daru spásy ve svátosti smíření a při slavení eucharistie.
Účastníci:	všechny věkové skupiny, protože problém dobra a zla a vykoupení se bytostně dotýká všech
Výchozí texty:	<p>Evangelia pěti postních nedělí cyklu A, která tvoří osnovu pro přípravu katechumenů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. neděle postní A: Mt 4,1–11 / pokušení na poušti; • 2. neděle postní A: Mk 17,1–9 / proměnění Ježíše na hoře; • 3. neděle postní A: J 4,5–42 / Ježíš a Samařanka u Jákobovy studny; • 4. neděle postní A: J 9,1–41 / uzdravení slepého člověka; • 5. neděle postní A: J 11,1–45 / vzkříšení Lazara <p>Křestní katecheze ve Skutcích apoštolů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sk 8,26–38 / křest Etiopana; • Zmrtvýchvstání Páně B a 6. vel. B: Sk 10,37–43 / zvěstování Ježíše o letnicích, po kterém následoval křest; • Sk 16,26–34 / křest žalárníka sv. Pavla po zemětřesení; • Sk 19,2–5 / setkání v Efesu, křest na jméno Pána Ježíše a přijetí Ducha; • 4. velikonoční A: Sk 2, 14–39 / svědectví o vzkříšeném Ježíši Židům, kteří znali Písma; • 3. velikonoční B: Sk 3,18.21.24.25 / na Ježíši se naplnily přísliby, které ohlásil Bůh ústy proroků – pro Židy <p>Pavlovy listy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 13. neděle A: Ř 6,1–11 / účast na smrti a zmrtvýchvstání Ježíše • 12. neděle C: Ga 3,26–29 / křest je obléknutím se do Krista • 1 K 1,17 / křtu předchází víra; 6,9–11 / posvěcení a ospravedlnění ve jménu Ježíše Krista; 10,1–5 / společenský aspekt křtu, Kristus jako nový Mojžíš; 15,29 / křest jako projev víry ve zmrtvýchvstání; 12,13 / křest spojuje všechny v jediné tělo <p>Poznámka: Odkazy na texty, u kterých je uvedeno číslo neděle, se čtou (někdy jen zčásti) o nedělích nebo svátcích při slavení mše svaté. Proto jsou k nim uveřejněny komentáře, které mohou sloužit jako východisko k přípravě katecheze: lze je stáhnout podle příslušné neděle na www.pastorace.cz v rubrice Kázání exegeze vyhledáním příslušné neděle, nebo na www.biblickedilo.cz v rubrice Bible v liturgii.</p>

POZNÁMKY A PODNĚTY K OBSAHU KATECHEZÍ:

Podněty k dlouhodobé výchově najít ve velikonočním tajemství střed a pramen života z víry:

- *Směrem k jádru*, příručka *Jak doprovázet mladé lidi k středobodu života* od docenta Salesiánské univerzity v Římě Amedea Cenciniho. Autor označuje za ústřední bod života velikonoční tajemství Ježíše Krista, vysvětluje jeho význam v rovině psychologické i v rovině víry a naznačuje cestu, jak k jeho objevení doprovázet mladé lidi. Vydaly Paulínky, 2007. Toto téma je základem pro porozumění křtu jako prameni, který vychází z velikonočního tajemství a byl nám darován, abychom z něho mohli obnovovat svůj život z víry.

Program pro přípravu na obnovu křestních slibů o Velikonoční vigílii pro celou farnost, ve které jsou na nedělích bohoslužbách přítomny děti:

- Na www ve složce 1101 nabízíme ke stažení překlad italského programu „**Ježíšův kříž, zvláštní dar Boží lásky**“, který vychází z evangelí postních nedělí. V nich objevujeme „vzácné kameny“ – dary Ježíšovy smrti a vzkříšení – pro náš život. Zároveň jsme vyzváni, abychom položili na oltář balvany, které zatěžují náš život a brání našemu přístupu k Ježíši.

Pro výuku náboženství jsou určeny následující pomůcky:

- V metodice OO KPC pro 5. třídu ZŠ *Společně vytváříme Boží království* je v lekcí 16 nabídnuto téma „Otevřela se nebesa“. Text o Ježíšově křtu je dán do souvislosti s odmítnutím Krista při jeho narození v betlémských domech a při Herodově pronásledování. Při Ježíšově křtu se „otevřela nebe“ jako znamení, že cesta k Bohu je volná, v Ježíši Kristu přišlo na zem nebeské království. Tyto myšlenky jsou dále dány do souvislosti se křtem jako obrazem Kristova ponoření do smrti a vynoření ke vzkříšení, které lidem otevírá nebe.

F Společné kněžství všech věřících v 1. listě Petrově

Křtem jsme byli přivtěleni k církvi, k tajemnému tělu Kristovu (srov. 1 K 12, 13) a spolu s Kristem nežijeme již sami sobě, ale tomu, který za nás zemřel a vstal z mrtvých (srov. 2 K 5,15). Láska a služba bratřím a sestrám se stává požadavkem plynoucím ze křtu (Ef 5, 21; J 13, 12–15) (podle P. Giglioniho, s. 38–39).

<i>Účel a místo katechezí:</i>	Výchova víry v sobě zahrnuje i výchovu k životu v církvi, k podílu na jejím poslání. Východiskem k této výchově je porozumění významu společného kněžství, které jsme přijali ve křtu. Cíle této výchovy jsou podrobněji rozvedeny v souvislosti s jednotlivými funkcemi církve v níže uvedené tabulce.
<i>Účastníci:</i>	Téma se týká všech, především těch, kteří jsou již schopni přijímat zodpovědnost spojenou s tím, že se stali členy církve, „údy“ Kristova těla. Zvláště je vhodné pro kandidáty břimování.
<i>Výchozí texty a jejich témata:</i>	Výchozím textem je na prvním místě sám průběh křestního obřadu, kdy se kněz při mazání křížem pronáší modlitbu: „Všemohoucí Bůh vás vysvobodil z hříchu, dal vám život z vody a z Ducha svatého, přijal vás do společenství svého lidu . A jako pomazal svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, na kněze, proroka a krále , označuje posvátným olejem i vás, neboť patříte ke Kristu navěky .“ Na tento text navazují další: pokřtění se stávají „živými kameny pro duchovní chrám, svatým kněžstvem“ (1 Pt 2,5). Křtem získávají podíl na Kristově kněžství, na jeho prorockém a královském poslání (srov. 1 Pt 2,9).

POZNÁMKY A PODNĚTY K OBSAHU KATECHEZÍ:

K přípravě katechezí může být východiskem následující tabulka:

PROROK	KRÁL	KNĚZ
Prorok je „Boží člověk“ (nástroj Boží), je Bohem povolán; je „vidoucí“, tlumočí Hospodinovo poselství a formuluje skutečné poslání Božího lidu s autoritou danou mu Bohem; musí se učit s Bohem být, rozumět mu a zvěstovat jeho poselství, aby probouzel druhé k životu; poselství, které oznamuje, ho přesahuje; vyzařuje svým životem Boží obraz – zviditelňuje ho, a zároveň tak přijímá odpovědnost za Hospodinovo jméno a jeho čest. Cíl výchovy ve víře: schopnost zprostředkovat Boží zjevení svědectvím vlastního života a slovem	Král se vyznačuje důstojností, kterou mu daroval Bůh, moudrostí a schopností uvádět do pravdy, službou ve prospěch svého lidu, a to až po ochotu položit za něj život; od krále se očekává ochrana před nepřáteli a vysvobození z nebezpečí nebo zajetí. Cíl výchovy ve víře: ochota posloužit člověku na základě stejné důstojnosti všech lidí; porozumění a angažovanost pro spravedlnost	Kněz se přibližuje k Bohu – přináší mu obětí jménem svým a jménem všeho lidu; je prostředníkem mezi člověkem a Bohem, je obhájcem lidí před Bohem a jejich přímluvcem; zprostředkovává přesah našeho života do Boží sféry již nyní, v současném životě; věřící „mají přinášet neposkrvrněný obětní dar nejen rukama kněze, ale i spolu s ním, a též se mají učit obětovat sami sebe.“ (SC 48) Cíl výchovy ve víře: schopnost odevzdat Bohu svůj život
hlásání – martyrie	služba – diakonie	slavení – liturgie

Poslední řádek v tabulce ukazuje souvislost s posláním církve, na kterém mají jednotliví křesťané podíl do té míry, do jaké dorostli do postojů a jednání vyjádřených „cílem výchovy ve víře“.

Doporučené pomůcky:

- GIGLIONI, Paolo. *Svatosti Krista a Církve*. Kostelní Vydří : KNA, s. 45–46. V této publikaci jsou stručně shrnuty odkazy na související biblické texty ze Starého i Nového zákona.
- Stručný komentář podává také A. Grün v již zmíněné publikaci *Křest*, na s. 50 a 66.

G Jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech

Křtem se stáváme členy Boží rodiny, jsme přivtěleni do církve, jejíž tajemství je označováno také jako „tajemného těla Kristova“. V něm prožíváme svůj vztah k Bohu také skrze spojení s bratry a sestrami, se kterými máme společného Otce a sdílíme společnou víru. Skrze svůj růst lásky k Bohu a církvi se stáváme „novými lidmi“. Proto se jako téma přípravy na obnovu křtu nabízí obnovit svůj vztah k Otci a připomenout si základní kerygma (jádro víry) obsažené v Krédu.

Účel a místo katechezí:	Krédó a modlitba Otče náš jsou tzv. poklady církve, které jsou svěřeny katechumenům zpravidla v době postní, krátce před jejich křtem. Obřad svěření symbola (Vyznání víry) se koná v týdnu po prvním skrutiniu. Vyvolený se má Vyznání víry naučit nazpaměť a před přijetím křtu ho veřejně složit. Obřad svěření modlitby Páně se koná v týdnu po třetím skrutiniu. Jeho smyslem je, aby vyvolený vyznal ducha synovství. Účelem katecheze s těmi, kteří již byli pokřtěni, je jednak připravit farnost na přijetí těch, kteří budou pokřtěni, a jednak obnovit svého ducha synovství a vyznání víry v Trojjediného Boha.
Účastníci:	<ul style="list-style-type: none"> • farnost připravující se na přijetí nově pokřtěných • děti, mladí a dospělí lidé, kteří nebyli uceleně a systematicky uvedeni do křesťanské víry a života z ní nebo tímto uvedením právě procházejí
Výchozí texty a jejich témata:	<ul style="list-style-type: none"> • Ef 4,4–6: 4 Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; 5 jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, 6 jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. • Vyznání víry • modlitba „Otče náš“

POZNÁMKY A PODNĚTY K OBSAHU KATECHEZÍ:

Podněty pro práci s vyznáním víry v různých skupinách (děti školního věku, mladí a dospělí lidé):

- V CK jsme k tématu Krédó nabídli článek Lenky Jeřábkové „**Vyznání víry**“ v č. 2/2010. Tento článek se věnuje původu a historickému vývoji vyznání víry, dotýká se některých vybraných článků víry, jejichž pochopení je pro některé obtížné, a nabízí postupy pro práci s Vyznáním víry ve skupině. Tyto postupy lze stáhnout z [www](#) ze složky 1002-15.
- Pán Ježíš v podobenství o hořčičném zrně připodobňuje dar víry k semínku, ze kterého může vyrůst velký strom, v jehož koruně mohou hnízdit ptáci (Mt 13,31–32). Tento text může být základem meditace nad hořčičným semínkem (rozdáme je účastníkům do dlaně), co z jejich semínka víry vloženého při křtu v nich vyrostlo a ještě může vyrůst; jaké podmínky jsme k tomu dostali apod. Meditace zpravidla vyústí ve spon-tánní modlitbu chvály a díků.
- Bible je plná lidí, kteří byli Bohem povoláni k víře a v této víře postupně rostli. Můžeme se zabývat jejich „životopisem“, který vyčteme z biblických příběhů, a pozorovat růst jejich víry. Na toto téma můžeme připravit prezentaci, výběr biblických úryvků apod. Na [www](#) nabízíme prezentaci „**Abrahám – Jak věřit dnes?**“ o jeho hledání vztahu k Bohu. Prezentaci je možné stáhnout z [www](#) ze složky 1101.

Pro katechezi v rodině:

- Církev velmi doporučuje připomínat si pravidelně vlastní křest také v jeho výroční den nebo spolu s narozeninami. Jedná se o využití příležitosti projevit společně s rodinou vděčnost Bohu za dar života, jeho přítomnost a péči v každodenních starostech a radostech, radost z možnosti sdílet víru s blízkými lidmi. S malým dítětem si lze připomenout vlastní slavnost křtu, upomínky na ni a její průběh na základě fotografií nebo videozáznamu; posílit jeho vědomí, že ono samo i celá jeho rodina je v péči Boží, a vést ho k modlitbě díků a chvály Bohu, který nás má rád. Starším dětem mohou dát rodiče najevo svoji radost z toho, že přijalo víru, a vhodným způsobem se zmínit o svém vztahu k Bohu. Dnes není samozřejmostí, že děti přijímají nekriticky vše dobré, co jim rodiče nabízejí, a tak jim může pomoci ubezpečení, že víra je záležitostí jejich rozhodnutí. Dospělý člověk, který slaví výročí svého narození a křtu, může při této příležitosti vydat svědectví o své zkušenosti s Bohem.

Jako další témata se nabízí např. „misijní rozměr křtu“ o Ježíšově příkazu učedníkům učit a křtít všechny národy (texty: Mt 28,16–20 a 2 Pa 36,23; Ga 3,26–29; 1 K 10,1–5; Ef 4,5–6). K tomuto tématu se vrátíme ve 3. čísle tohoto ročníku, které bude mít téma „Církev“.

Se křtem může být spojena také řada praktických otázek, např.: Proč se křtí děti? Bere křest svobodu? Co se stane s dětmi, které zemřely bez křtu? Je křest nutný? Je k němu třeba víry? apod. Některých otázek spojených se křtem dětí se dotýká článek L. Dřímala „**Rozhovor s rodiči před křtem dítěte**“. Další řeší publikace P. Giglioniho (viz výše) na s. 47–53. Liturgická kniha *Křestní obřady* se zabývá přijetím dítěte pokřtěného v nebezpečí smrti do shromáždění věřících.

Část 2: UPLATNĚNÍ TÉMATU KŘEST v katechezi a v náboženském vzdělávání

Níže uvedený seznam příležitostí ke katechezi o křtu vznikl při vzájemné diskusi na jednom z pracovních setkání katechetů. Účastníci se shodli na tom, že každá tato příležitost vyžaduje specifický přístup a obsah katecheze. V tabulce uvádíme přehled příležitostí a doporučené tematické celky pro obsah katechezí. Zvláště se pak věnujeme přípravě dospělých na slavení iniciačních svátostí a rozhovoru s rodiči před křtem dítěte.

Příležitost ke katechezi	Doporučený tematický celek
Příprava dospělých na slavení iniciačních svátostí	viz níže
Rozhovor s rodiči, kteří žádají o křest dítěte	viz níže
Iniciační katecheze před prvním svatým přijímáním dětí	C, E, F, G, A
Iniciační katecheze před biřmováním	B–G, A
V postní době – příprava na obnovu křestních slibů, duchovní obnova	podle věkové skupiny; zejména D, G, B, E
Katecheze zaměřená na řešení krizových či zlomových situací v životě	B, C, E, G
Pozvání pokřtěných dětí na výuku náboženství na začátku jejich školní docházky	C
Katecheze ve společenství, které má přijmout nově pokřtěné	A, G, C, F
Katecheze v rodině při příležitosti slavení výročí křtu některého člena rodiny nebo před křtem nově narozeného dítěte	B, G

Příprava dospělých na slavení iniciačních svátostí

Probíhá v rámci katechumenátu, kterému by měl předcházet prekatechumenát. Základním dokumentem církve k obsahu a pojetí přípravy je liturgická kniha *Uvedení do křesťanského života*, která obsahuje i katechetická doporučení.

Při stanovení obsahu katecheze vycházíme z dosavadních znalostí a představ katechumenů a zvláště z jejich životních zkušeností. Za základní příručky, které uvedou katechetu do přípravy, považujeme:

- *Příprava dospělých na křest* (vydalo Pastorační středisko v Praze, ke stažení na http://www.pastorace.cz/index.php?typ=texty&sel_text=430).
- Překlad francouzské příručky *Cesta víry* (vydává Pastorační středisko v Praze), příručka obsahuje konkrétní scénáře k jednotlivým setkáním, vychází důsledně ze zkušenosti žadatelů o křest.

Texty, které uvádějí do problematiky a poskytují celkový pohled na proces uvádění dospělých do křesťanského života. Neposkytují konkrétní osnovy ani metodiky k setkáním, některé texty však nabízejí konkrétní zkušenosti z farností:

Cesty katecheze: OPATRŇY Aleš: *Katechumenát* (č. 2/2010); ke katechezím o Vyznání víry: JEŘÁBKOVÁ Lenka: *Vyznání víry* (č. 2/2010). Oba texty je možné stáhnout v plné verzi na [www](http://www.wwww) v rubrice Archiv.

Křesťanská iniciace. Sborník ze III. vědecké katechetické konference konané v roce 2008 na Svatém Hostýně, vydala Katechetická sekce ČBK. Výčet všech příspěvků najdete na katechet.cirkev.cz v rubrice Konference – III. vědecká konference. Pro praktickou přípravu katechumenátu doporučujeme zvláště články:

- DŘÍMAL Ludvík: *Křesťanská iniciace a katecheze* (autor vysvětluje základní pojmy křesťanské iniciace a zvláště uvádí do pojetí katecheze, která má člověka uvést do křesťanského života);
- OPATRŇY Aleš: *Katechumenát v současnosti v naší zemi – podmínky a výzvy* (autor se věnuje křesťanské iniciaci jako uvádění do vztahu s Bohem, který člověka iniciuje, a v této souvislosti se zabývá významem katechumenátu a jeho průběhem jako procesem, ve kterém dochází k proměně života tak, aby se stal životem ve svobodě závislým na Bohu);
- JOHNOVÁ Helena: *Katechumenát v České Třebové* (referát o patnáctileté zkušenosti s průběhem katechumenátu ve středně velké farnosti).

Křesťanská iniciace dospělých. Sborník z pracovního semináře konaného v Želivě roku 2009 (seminář navazoval na hostýnskou konferenci), vydala Katechetická sekce ČBK. Účelem tohoto semináře bylo nabídnout li-

dem aktivně působícím v pastoraaci podněty k zamyšlení nad některými podstatnými aspekty práce s dospělými při jejich uvádění do křesťanského života. Tento sborník není inzerován na stránkách KS ČBK, proto uvádíme úplný výčet jeho článků:

- KOHUT Pavel Vojtěch, OCD: *Jednota iniciačních svátostí* (příspěvek podává teologickou koncepci křesťanské iniciace a zabývá se též svátostným prožíváním KI);
- BOUMA David: *V čem je dnes církev pro katechumena těžká a jak mu k ní zjednat či usnadnit přístup*;
- ČERNÝ Jiří: *Psychologie obrácení*;
- OPATRNÝ Aleš: *Řád katechumenátu* (autor představil dokument pražské arcidiecéze, který je možné stáhnout z adresy <http://adks.apha.cz/res/data/081/009289.pdf>).

Z praktických zkušeností sborník nabízí:

- SLOUK Václav: *Zkušenosti z brněnské diecéze*;
- GROMBIŘÍKOVÁ Ludmila: *Specifika iniciační přípravy dospělých ve velkoměstské „průchozí“ farnosti podle osobní zkušenosti katechetky*;
- PINTÍŘ Adolf: *Význam slavení křtu dospělého (křesťanské iniciace) pro farní společenství*;
- MORAVEC Karel: *Zkušenosti z královéhradecké diecéze*.

Oba sborníky obdržela katechetická centra jednotlivých diecézí a účastníci obou setkání.

Rozhovor s rodiči, kteří žádají o křest dítěte

Rozhovor s rodiči, kteří žádají o křest dítěte, může mít různý charakter. Více k tomuto tématu včetně praktických doporučení podává článek doc. Ludvíka Dřímala „**Rozhovor s rodiči před křtem dítěte: běžná pastorační záležitost, nebo i šance pro katechezi s dospělými?**“. Při stanovení obsahu rozhovoru vycházíme z dosavadních znalostí a představ rodičů. V ideálním případě mohou být rodiče pozváni ke katechezi, která jim přiblíží tajemství křtu a symboliku křestních obřadů, aby mohli slavnost křtu svého dítěte prožít vědoměji a aktivněji. K rozhovoru je vhodné dle možností přizvat i kmotry dítěte.

Obsah katechezí, který vychází z průběhu křestních obřadů, může obsahovat následující témata:

- začlenění dítěte do církve a zároveň jeho jedinečnost před Bohem (význam jména);
- Boží nabídka spásy (krátký výklad smyslu modlitby při žehnání vody a biblických čtení při vlastním obřadu) a víra člověka jako odpověď na tuto nabídku;
- význam života v církvi, víra církve vyjádřená ve Vyznání víry;
- působení Ducha Svatého v dítěti;
- symboly při křtu: kříž jako znamení Ježíše (velikonoční tajemství), voda, křížmo, bílé roucho, hořící svíce;
- požehnání matce, otci, kmotrům a ostatním přítomným a jejich specifické poslání v uvádění dítěte do víry.

Doporučené pomůcky k přípravě setkání s rodiči:

- **Příprava rodičů na křest dítěte**, vydalo Pastorační středisko v Praze; Text je zveřejněn na http://www.pastorace.cz/index.php?typ=texty&sel_char=&sel_tema=167&sel_podtema=920.
- **Křest dětí**, vydalo Biskupství královéhradecké. Jejím autorem je P. Václav Vacek, farář farnosti Letohrad. Příručka je v plném znění ke stažení na farních stránkách této farnosti <http://www.letohrad.farnost.cz/krest.pdf>. Sešit je určen rodičům dětí, které mají být křtěny. Pro toho, kdo rozhovor s rodiči vede, obsahuje odkazy na biblické perikopy spolu se stručným vyjádřením jejich poselství.
- Vhodným podkladem pro rozhovory s rodiči je první část knížky Anselma Grüna **Křest** nazvaná „Svátost křtu“. V krátkých úvahách uvádí do tajemství i průběhu křtu dítěte, a to v těchto tématech: Dítě jako tajem-

ství, Voda, Voda očišťování, Duchovní plodnost, Pohřbit to, co brání životu, Vzít smrti její moc, Otevřené nebe, Bezvýhradně přijatý, Znovuzrození, Pomazání, Křížmo, Přístup k Bohu, Křestní svíce, Bílé roucho, Proměna, Začlenění.

- Doporučujeme také text Ladislava Simajchla **Promluvy ke křtu**, které lze stáhnout z www.fatym.com.

PŘEHLED POMŮCEK ke stažení na www.cestykatecheze.cz

složka	název
NOVÉ	
1101	Ježíšův kříž, zvláštní dar Boží lásky (komentář viz tematický celek E)
1101	Pět sloves pro prožívání křtu (A)
1101	Obřady křesťanské iniciace do 3. století (A)
1101	Křestní symboly a symbolické jednání (A)
1101	Abrahám – Jak věřit dnes? (G)
1101-06	Modlitba při žehnání křestní vody – video (C)
1101-06	Živá voda – pro děti (C)
1101-09	Ježíš na slavnosti stánků (D)
1101-09	Živá voda – pro mladé (D)
DŘÍVE ZVEŘEJNĚNÉ	
1002-20	Vyvedení z Egypta jako předobraz našeho křtu (scénář; A, C)
0904-21	Stručný výklad modlitby Otče náš (B)
1003	Pomůcky k tématu Dějiny spásy (B)
1002-15	Vyznání víry – tři scénáře pro práci v různých skupinách (G)
1001-27, 1002-27 a 1003-27	Symboly přirozené, z katakomb, z obřadů křesťanské iniciace – prezentace (A)

POUŽITÉ ZKRATKY:

KKC	<i>Katechismus katolické církve</i> , vydal Zvon, 1995
CK	<i>Cesty katecheze</i>
OO KPC	Katechetické a pedagogické centrum Ostravsko-opavského biskupství
www	www.cestykatecheze.cz
SC	Sacrosanctum Concilium, konstituce II. vatikánského koncilu
LG	Lumen gentium, konstituce II. vatikánského koncilu